

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
кафедра музичних інструментів

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації,
проф. Гаврилюк С. В. _____

« » _____ 2015р.

МЕТОДИКА І ПРАКТИКУМ РОБОТИ З
ІНСТРУМЕНТАЛЬНИМ АНСАМБЛЕМ

РОБОЧА ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки «Магістра»

спеціальності 8.02020401

«Музичне мистецтво»

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика і практикум роботи з інструментальним ансамблем» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр»
За напрямом підготовки 0202 «Мистецтво»
Спеціальністю 8.02020401, «Музичне мистецтво»
” __ ”, _ 2015 р.

Розробники:

**Сточанська Мирослава Петрівна, доцент кафедри музичних інструментів,
Дзяман Зінаїда Василівна, ст.. викладач кафедри музичних інструментів.**

Рецензент: Шиманський П.Й., завідувач кафедри музичних інструментів
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, кандидат
мистецтвознавства, доцент.

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри музичних інструментів

протокол № _2 від _10. . 2015 р.

Завідувач кафедри: _____ (Шиманський П. Й.)

**Робоча програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною комісією інституту мистецтв**

протокол № __2 від _14. 10. 2015 р.

Голова науково-методичної
комісії факультету _____ (Шиманський П. Й.)

**Робоча програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною радою університету**

протокол № _4__ від _16. 12. 2015 р.

Вступ

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика і практикум роботи з інструментальним ансамблем» складена відповідно до освітньо-кваліфікаційної програми підготовки «магістр» напряму (спеціальності) «Музичне мистецтво». Вивчення предмету «Методика і практикум роботи з інструментальним ансамблем» сприятиме підготовці високопрофесійного керівника музичного колективу з глибокими теоретичними знаннями й відповідними практичними навичками до наступної його педагогічної, творчої та концертної діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є засвоєння теоретичних основ знань та практичних навичок майбутнього керівника музичного колективу, а саме: інструментального ансамблю.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна має зв'язки з наступними навчальними предметами: «Інструментальний ансамблевий практикум», «Інструментознавство та інструментування», «Оркестровий клас» та ін..

Програма навчальної дисципліни складається з таких тем:

- I. Інструментальний ансамбль: організація, керівництво.
- II. Репетиційна робота з інструментальним ансамблем.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів 11	0202 «Мистецтво» 8.02020401 «Музичне мистецтво»	вибіркова
Модулів 2	Музичне мистецтво	Рік підготовки 1,2
Змістових модулів 2		Семестр 11,12,13
		Лекції 16 год.
Загальна кількість годин 330		Практичні 12 год.
Тижневих годин (для денної форми навчання):	магістр	Лабораторні – 32год.
аудиторних:		Самостійна робота 230 год.
11 семестр – 1,65		Консультації 40 год.
12 семестр – 0,43		Форма контролю: залік – 11-й семестр екзамен – 13-й семестр
13 семестр – 0,52		
самостійної роботи:		
11 семестр – 7,3		
12 семестр – 0,4		
13 семестр – 2,3		
консультації:		
11 семестр – 0,9		
12 семестр – 0,4		
13 семестр – 0,4		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: підготовка високопрофесійного керівника музичного колективу (інструментальний ансамбль) до педагогічної, концертної та творчої діяльності.

Завдання навчальної дисципліни: виховання активної творчої особистості керівника інструментального ансамблю з глибокими теоретичними знаннями та відповідними практичними навичками ефективної роботи з музичним колективом.

Студенти повинні знати:

- особливості організації та специфіку роботи з інструментальним ансамблем (навчальний, аматорський, професійний);
- основи ефективної практичної роботи з музичним колективом;
- особливості розвитку вітчизняного колективного музичного виконавства.

Студенти повинні вміти:

- організувати музичний колектив та укомплектувати склад ансамблевих партій, враховуючи вік, технічно-виконавський рівень учасників, діапазон інструментів тощо;
- сформулювати відповідний репертуар для інструментального ансамблю різного складу;
- планувати репетиційну роботу відповідно до етапів вивчення музичних творів;
- здійснити аналіз результатів проведеної репетиції, окреслити коло наступних практичних та творчих завдань колективу;
- здійснити аналіз (музично-теоретичний, виконавський) ансамблевої партитури;
- ознайомитись з досвідом кращих музичних колективів України, області;
- постійно працювати над розвитком своєї музичної ерудиції, розширенням практичних умінь, творчих можливостей.

3. Програма навчальної дисципліни

I. Інструментальний ансамбль): організація, керівництво

Тема 1. Колективне виконавство: особливості звучання. Вступ. Оркестрове (ансамблеве) виконавство, його еволюція, сучасний стан розвитку, особливості звучання. Ансамблеві групи. Види інструментальних ансамблів. Академічні школи інструментально-ансамблевого виконавства. Науково-методичне забезпечення. Досвід провідних оркестрів, ансамблів України, області.

Тема 2. Створення музичного колективу. Комплектування партій. Планування роботи. Особливості організації інструментального ансамблю. Навчальний, аматорський, професійний колектив. Добір учасників. Комплектування груп. Планування репетицій, сценічних виступів.

Тема 3. Репертуар. Керівник, диригент. Формування репертуару. Створення партитур (перекладення, аранжування, обробка). Керівник, диригент: основні функції, завдання, професійні навички, необхідні людські якості.

II. Репетиційна робота з інструментальним ансамблем.

Тема 4. Самостійна робота диригента. Особливості самостійної роботи диригента. Вивчення оркестрової (ансамблевої) партитури, партій. Аналіз партитури, партій (музично-теоретичний, виконавський). Визначення функцій ансамблевих партій. Планування технічно-виконавських та художніх завдань. Етапи роботи диригента над музичним твором.

Тема 5. Репетиція. Види репетиційної роботи (індивідуальна, групова, загальна). Організація репетиції, підготовка, проведення, значення репетиційної роботи.. Початковий, технічний, художній етапи роботи над твором. Основні методичні прийоми в роботі диригента з колективом. Стрій, ансамбль, звуковий баланс загального звучання в ансамблі. Аналіз репетиційно-творчої роботи: значення, умови й особливості його здійснення.

Тема 6. Концертний виступ. Концертна програма. Концертний виступ: підготовка, проведення, аналіз.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Консульт.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
11-й семестр							
I. Інструментальний ансамбль: організація, керівництво							
Тема 1. Колективне виконавство: особливості звучання.	33	2	2	1	-	27	
Тема 2. Створення ансамблю, комплектування партій. Планування.	34	2	2	2	5	23	
Тема 3. Репертуар. Керівник, диригент	44	4	2	2	5	31	
Разом за змістовим модулем 1	111	8	6	5	10	82	
II. Репетиційна робота з інструментальним ансамблем							
Тема 4. Самостійна робота диригента	37	2	2	1	3	29	
Тема 5. Репетиція	43	4	2	2	5	30	
Тема 6. Концертний виступ	34	2	2	2	2	26	
Разом за змістовим модулем 2	114	8	6	5	10	85	
Всього годин за 11-й семестр	225	16	12	10	20	167	

12-й семестр							
I. Інструментальний ансамбль: організація, керівництво							
Тема 1. Колективне виконавство: особливості звучання.	5			1	3	1	
Тема 2. Створення ансамблю, комплектування партій. Планування.	5			2	1	2	
Тема 3. Репертуар. Керівник, диригент	5			2	1	2	
Разом за змістовим модулем 1	15			5	5	5	
II. Репетиційна робота з інструментальним ансамблем							
Тема 4. Самостійна робота диригента	5			1	3	1	
Тема 5. Репетиція	5			2	1	2	
Тема 6. Концертний виступ	5			2	1	2	
Разом за змістовим модулем 2	15			5	5	5	
Всього годин за 12-й семестр	30			10	10	10	
13-й семестр							
I. Інструментальний ансамбль: організація, керівництво							
Тема 1. Колективне виконавство: особливості звучання.	12			2		10	
Тема 2. Створення ансамблю, комплектування партій. Планування.	12			2	1	9	
Тема 3. Репертуар. Керівник, диригент.	12			2	1	9	
Разом за змістовим модулем 1	36			6	2	28	

II. Репетиційна робота з інструментальним ансамблем							
Тема 4. Самостійна робота диригента.	12			2	1	7	
Тема 5. Репетиція.	15			2	1	10	
Тема 6. Концертний виступ.	12			2	1	7	
Разом за змістовим модулем 2	39			6	3	25	
Всього годин за 13-й семестр	75			12	10	53	
Разом	330	16	12	32	40	230	

5. Теми практичних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Колективне виконавство: особливості звучання. Інструментально-ансамблеве виконавство, особливості звучання. Ансамблеві групи. Види інструментальних ансамблів. Академічні школи інструментального колективного виконавства. Провідні оркестри, ансамблі України, області.	2
2	Створення музичного колективу. Комплектування партій. Планування роботи. Особливості організації інструментального ансамблю. Навчальний, аматорський, професійний колектив. Особливості комплектування ансамблевих партій при створенні колективу. Складення планів роботи для ансамблевого колективу (навчальний, аматорський, професійний). Планування репетицій, сценічних виступів, творчої роботи.	2
3	Репертуар. Керівник, диригент. Формування репертуару. Складення орієнтовного репертуарного плану музичного колективу. Здійснення порівняльної характеристики творчої роботи: перекладення, аранжування, обробки. Керівник, диригент: основні функції, завдання, професійні навички, необхідні людські якості.	2
4	Самостійна робота диригента. Особливості самостійної роботи диригента. Опрацювання партитури (робота диригента над вивченням тексту партитури, партій). Аналіз партитури: музично-теоретичний, виконавський (ансамбліста, диригента). Визначення функцій ансамблевих партій. Основні етапи роботи диригента (самостійна робота над партитурою, вивчення твору з ансамблем, виконання твору з ансамблем).	2
5	Репетиція. Види репетиційної роботи (індивідуальна, групова, загальна). Підготовка репетиції: засвоєння навичок швидкого настроювання інструментів, проведення розспівування, розігрування. Ефективність проведення репетиції. Початковий, технічний, художній	2

	етапи роботи над твором. Основні методичні прийоми в роботі диригента з ансамблем. Стрій, ансамбль, звуковий баланс загального звучання. Визначення можливих технічно-виконавських проблем та шляхів їх ефективного подолання. Визначення шляхів досягнення чистоти інтонації, тембральної узгодженості, об'єму звучання та звукового балансу між партіями.	
6	Концертний виступ. Підготовка, проведення, аналіз. Складення орієнтовних концертних програм (тематичних) різноманітних колективів (дитячий, навчальний, аматорський, професійний). Рекламні засоби (концертна програма, афіша, запрошення).	2
	Разом	12

6. Консультації

Надання методичної допомоги, забезпечення ілюстративним матеріалом. Всього 40 год.

7. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 1. Колективне виконавство: особливості звучання. Прослухати аудіо-, відеозаписи, компакт-диски різноманітних за видами колективів (визначених викладачем). Проаналізувати особливості звучання, виконання. Визначити склад ансамблевих груп. Здійснити порівняльну характеристику представників різних академічних шкіл інструментально-ансамблевого виконавства. Опрацювати рекомендовану викладачем літературу.	27
2	Тема 2. Створення ансамблю, комплектування партій. Планування. Здійснити умовну комплектацію інструментального ансамблю: дитячого, навчального, аматорського, професійного. Визначити мету їх роботи, основні завдання. Опрацювати рекомендовану викладачем методичну літературу щодо особливостей організації ансамблю.	23
3	Тема 3. Репертуар. Керівник, диригент. Скласти орієнтовний репертуар різноманітних музичних колективів (дитячий, навчальний, аматорський, професійний). Опрацювати рекомендовану викладачем методичну літературу.	31
4	Тема 4. Самостійна робота диригента. Вивчити ансамблеву партитуру (визначену викладачем). Здійснити її музично-теоретичний, виконавський аналіз. Визначити функції ансамблевих партій. Опрацювати рекомендовану викладачем методичну літературу.	29
5	Тема 5. Репетиція. Опрацювати партитуру (визначену викладачем). Уточнити у ній прийоми гри, аплікатуру, визначити можливі технічно-виконавські проблеми, запропонувати ефективні способи їх усунення. Визначити основне коло	30

	завдань репетиційної роботи над твором на початковому, технічному, художньому етапах. Опрацювати методичну літературу.	
6	Тема 6. Концертний виступ. Здійснити аналіз концертних виступів інструментальних ансамблів (за вибором студента). Опрацювати методичну літературу.	26
	Разом	167

8. Методи та засоби навчання

Словесні – лекція, розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, проблемний виклад.
 Наочні – ілюстрація, демонстрація.
 Практичні – виконання практичних робіт.

9. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Залік (11-й семестр)

- 1.Відповідь (усна) на одне з теоретичних питань курсу.
- 2.Музично-теоретичний та виконавський аналіз партитури, визначеної викладачем (усно).

Екзамен (13-й семестр)

1. Музично-теоретичний та виконавський аналіз партитури власного інструментування.
2. Диригування та робота з інструментальним ансамблем.

10. Методи та засоби діагностики успішності навчання

З метою діагностики успішності студентів використовуються наступні методи:

- усне опитування на практичних заняттях;
 - виконання практичних завдань;
 - модульні контрольні роботи;
 - співбесіди на консультаціях;
 - *залік, екзамен* як підсумковий засіб діагностики успішності.
- засоби:
- завдання для модульних контрольних робіт;
 - навчально-методичні та навчальні посібники, репертуарні збірники оркестрових (ансамблевих) партитур;
 - CD, DVD-диски, аудіо-, відеозаписи провідних колективів, майстер класи, телезустрічі з відомими диригентами тощо.

11. Розподіл балів та критерії оцінювання.

Структура заліку

- I. Відповідь (усна) на одне з теоретичних питань курсу.
- II. Музично-теоретичний та виконавський аналіз партитури за вибором викладача.

Зміст заліку

- I. Відповідь (усна) на одне з теоретичних питань.

Перелік теоретичних питань:

1. Колективне виконавство. Особливості звучання. Види інструментальних музичних колективів (за складом інструментів, за складом та кількістю учасників, рівнем їх муз. підготовки).
2. Характеристика ансамблевих груп та окремих інструментів (виконавські можливості, особливості звучання, оркестрова функція). Група духових інструментів, група кобз, цимбали, бандури, ударні інструменти, струнно-смичкова група. Епізодичні інструменти.
3. Особливості організації творчого музичного колективу та специфіка роботи з дитячим, аматорським, навчальним, професійним інструментальним ансамблем.
4. Створення репертуару для інструментального ансамблю.
5. Стрій, ансамбль, звуковий баланс.
6. Диригент. Специфіка роботи з музичним колективом. Етапи роботи диригента над музичним твором.
7. Основні функції, професійні навички, необхідні людські якості керівника творчого музичного колективу.
8. Оркестрова (ансамблева) партитура. Оркестрові (ансамблеві) партії. Особливості запису.
9. Функції ансамблевих партій (мелодія, контрапункт, гармонічна педаль, ритмічно-гармонічна фігурація, бас).
10. Репетиція інструментального ансамблю. Організація репетицій. Види репетицій.
11. Основні етапи вивчення музичного твору з інструментальним ансамблем.
12. Підготовка, проведення, аналіз репетиційно-творчої роботи.
13. Основні методи проведення репетиційної роботи.
14. Концертний виступ. Підготовка, проведення, значення.
15. Провідні колективи інструментально-ансамблевого виконавства.

Критерії оцінювання

- Повна правильна відповідь – **відмінно**;
- Неповна правильна відповідь – **добре**;
- Відповідь частково правильна – **задовільно**;
- Відповідь неправильна – **незадовільно**.

- II. Аналіз партитури (усно) :

Ансамблеву партитуру обирає для аналізу викладач. Студент здійснює музично-теоретичний та виконавський аналіз за наступним планом:

1. Музично-теоретичний аналіз музичного твору:
 - автор, жанр, стиль характер, форма, склад інструментів;

- тональність, розмір, темп, структура, діапазон партій твору;
- оркестрові (ансамблеві) функції кожної з партій та їх коротка характеристика;
 - 2.Визначення диригентських труднощів;
 - 3.Визначення технічно-виконавських проблем в ансамблевих партіях з пропозиціями ефективного їх подолання.

Критерії оцінювання

- Повна правильна відповідь – ***відмінно***;
- Неповна правильна відповідь – ***добре***;
- Відповідь частково правильна – ***задовільно***;
- Відповідь неправильна – ***незадовільно***.

Структура екзамену

I. Музично-теоретичний та виконавський аналіз партитури власного інструментування.

II. Диригування та робота з інструментальним ансамблем.

Зміст екзамену

I. Аналіз партитури (усно) :

Студент представляє ансамблеву партитуру власного інструментування.

Здійснює музично-теоретичний та виконавський аналіз за наступним планом:

1. Музично-теоретичний аналіз музичного твору:
 - автор, жанр, стиль характер, форма, склад інструментів;
 - тональність, розмір, темп, структура, діапазон партій твору;
 - оркестрові (ансамблеві) функції кожної з партій та їх коротка характеристика;
- 2.Визначення диригентських труднощів;
- 3.Визначення технічно-виконавських проблем в ансамблевих партіях з пропозиціями ефективного їх подолання.

Критерії оцінювання

- Повна правильна відповідь – ***відмінно***;
- Неповна правильна відповідь – ***добре***;
- Відповідь частково правильна – ***задовільно***;
- Відповідь неправильна – ***незадовільно***.

II. Диригування та робота з інструментальним ансамблем:

Студент диригує і працює з інструментальним ансамблем над подоланням технічно-виконавських труднощів (фрагментарно, окремо ансамблевими партіями, разом).

Критерії оцінювання

відмінно – виставляється, якщо студент засвоїв матеріал згідно навчальної програми, володіє теоретичними знаннями у повному обсязі та передбаченими практичними навичками;

добре- виставляється, якщо студент засвоїв матеріал згідно навчальної програми, володіє теоретичними знаннями та практичними навичками, недостатньо вміє застосовувати набуті знання на практиці;

задовільно – виставляється, якщо студент в основному оволодів матеріалом згідно програми, має основи теоретичних знань і володіє основними практичними навичками;

незадовільно – виставляється, якщо студент недостатньо володіє понятійним апаратом, знання поверхові, основні практичні навички відсутні.

12. Методичне забезпечення

1. Кучерук В.Ф. Грає оркестр українських народних інструментів: Навчально-методичний посібник / В.Ф. Кучерук – Редакційно-видавничий відділ “Вежа”ВДУ імені Лесі Українки – Л., 2005. – 258 с.
2. Кучерук В.Ф., Кучерук Н.П., Олексюк О.М. Оркестровий клас: Навчальний посібник/ В.Ф. Кучерук – Редакційно-видавничий відділ “Вежа”ВДУ імені Лесі Українки – Л., 2010. – 27, 9 у. др. арк.
3. Кучерук Н.П., Сточанська М. П. Інструментальні ансамблі для ладкової кобзи у супроводі бандури, ансамблю бандур: Навчально-методичний посібник. – Л.: Ред. видавн. відділ „Вежа”, 2005. – 141с.
4. Кучерук В.Ф., Кучерук Н.П., Олексюк О.М. Інструментальний ансамбль: Хрестоматія для вищ. Навч. Закл./ Володимир Феофілович Кучерук, Ольга Миколаївна Олексюк, Надія Петрівна Кучерук.– Луцьк: – Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, 2014. – 148 с.
5. Сточанська М. Вокальні ансамблі у супроводі бандур. (перекладення, аранжування, обробка): Навчально-методичний посібник. – Л.: Ред. видавн. відділ „Вежа”, 2005. – 272с.
6. Сточанська М. П. Земле, моя земле, я люблю тебе (ансамбль бандуристів): Навч.-репертуарний посіб.– Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2009. – 264 с., іл., CD.
7. Сточанська М. П. Лесі Українці: Збірник ансамблевих партитур (перекладення, аранжування, обробка) творів із репертуару тріо бандуристок «Дивоструни» / Мирослава Петрівна Сточанська. – Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. – 132 с., CD.
8. Сточанська М. П. Пахнуть роси тишею: Збірник ансамблевих партитур (аранжування, обробка) творів із репертуару тріо бандуристок «Дивоструни» / Мирослава Петрівна Сточанська. – Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. – 158 с., CD.
9. Сточанська М. П. З Різдвом Христовим вінуємо щиро!: Збірник ансамблевих партитур (обробка) творів із репертуару тріо бандуристок «Дивоструни» / Мирослава Петрівна Сточанська. – Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. – 100 с., CD.
10. Шиманський П.Й. Грає інструментальний ансамбль «Експромт»: навч. посіб. для студ мистецьких навч. закл. III-IV рівнів акредитації: у 2 ч. Ч I/ Петро Йосипович Шиманський. – Луцьк: – Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, 2013. – 142 с.
11. Шиманський П.Й. Грає інструментальний ансамбль «Експромт»: навч. посіб. для студ мистецьких навч. закл. III-IV рівнів акредитації: у 2 ч. Ч II / Петро Йосипович Шиманський, Віктор Анатолійович Тиможинський, Аделіна Геліївна Єфименко. – Луцьк: – Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, 2013. – 134 с.

13. Список джерел

12. Барсова І. Книга про оркестр. – К.: Музич. Україна, 1988.– 157 с.
13. Баштан С.Методика роботи з ансамблем бандуристів.– К.: Муз.Україна, 1982.– 35 с.
14. Бобир А. Поради керівнику ансамблю бандуристів. – К.: Музична Україна, 1953. – 90 с.
15. Бобровников Є. Грай, музико. – К.: Музич. Україна, 1968.– 83 с.
16. Брояко Н. Теоретичні аспекти виконавської техніки бандуриста.– Івано-Франківськ, 1997. – 148 с.
17. Воронина т. О мастерстве ансамблиста // Сборник научных трудов. – Л.: Изд. ЛОЛГК, 1986. – 144с.
18. Гайдамович Т. Инструментальные ансамбли. – М. : Музыка, 1960. – 56 с.
19. Гвоздь М. Дзвени, бандуро. – К.: Муз. Україна, 1987. — 104 с.
20. Герасименко В. Ансамблі для бандур. Вип. І. – К.: Муз. Україна, 1980. — 79 с.
21. Герасименко В. Ансамблі для бандур. Вип. ІІ . – К.: Муз. Україна, 1981. — 102 с.
22. Герасименко О. Сповідь: Вокально-інструментальна композиція для ансамблю бандуристок. – Львів: “ТеРус”, 2004. – 10с.
23. Герасименко О. Пливи степами, пісне любови. – Львів: ТеРус, 2001. – 43с.
24. Герасименко О. Українські колядки. – Львів: ТеРус, 1999. – 41с.
25. Гертович Р. Оркестр в детской музыкальной школе : вопросы организации и руководства. – Вопросы музыкальной педагогики. – М. : Музыка, 1986. – Вып. 7. – С. 154-160.
26. Глушко Ф.Українські народні пісні для вокального тріо у супроводі бандур. – К.: Муз. Україна. 1969.— 28 с.
27. Гордійчук М. Історія української музики.– К.: Наук. думка, 1989.– Т. 1.– 241 с.
28. Готлиб А. Основы ансамблевой техники. - М., 1971. – 68 с.
29. Готлиб А.Д. Фактура и тембр в ансамблевых произведениях // Музыкальное исполнительство.– Вып. 9. – М.,1976. – с. 106-139.
30. Методические заметки по вопросам музыкального образования. – М. : 1966. – С. 318-328.
31. Григорян А. Заметки преподавателя ансамблевого класса // Камерный ансамбль. Педагогика и исполнительство: Сб. статей. – М.,1979.
32. Гуменюк А.Українські народні музичні інструменти.– К.:Наук. думка, 1967.– 118 с.
33. Гуменюк А.Українські народні музичні інструменти.– К.: Музич.Україна, 1967.– 241 с.
34. Гуцал В. Грає оркестр українських народних інструментів //Райдуга.– 1978.– № 11.– 165 с.
35. Гуцал В. Інструментовка для оркестру українських народних інструментів.– К.: Музич. Україна, 1988.– 79 с.
36. Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах. К., 2005. – 343 с.
37. Іванов П. Г. Оркестр українських народних інструментів.– К.: Музич. Україна, 1981.– 110 с.
38. Давидян Р. Квартетное искусство. Проблемы исполнительства и педагогики. // Учебное пособие для муз. вузов. – М. : Музыка, 1984. – 269 с.
39. Дутчак В. Любіть Україну: Пісні для ансамблів бандуристів. – Івано-Франківськ: Плай, 2003.– 131с.
40. Ільченко А. Народне оркестрове виконавство: аматорство і проблеми художності: Монографія // Відп. ред . Лашенко А.. – К.: КДІК, 1994.– 116с.
41. Єсіпок В.Струни вічності: Твори для бандури. – Вінниця: Книга-Вега, 2004. – С.42-

54.

42. Єсипок В. Гей, вдарте в струни, кобзарі. Вип.І. – К.: Техніка, 1999. – 24с.
43. Зеленин В. Работа в классе ансамбля. – Минск.: Высшая школа, 1979. – 60с.
44. Зыбцев А. Из опыта работы педагога класса камерного ансамбля // Камерный ансамбль. Педагогика и исполнительство: Сб.статей. – М.,1979.
45. Коган Г. У врат мастерства. – М.: Советский композитор.–1963 ,20с.;
46. Китастиий Г., Коновал О. Вставай, народе. – К.: Муз.Україна, 1996. – 175 с.
47. Ковальчишин В., Гушоватий П. Нам пора жити для України. – Д.: Відродження, 1991. – 127 с.
48. Крейн К. Камерные инструментальные ансамбли Дебюси и Равеля.–М., 1966.- 125 с.
49. Кучерук В.Ф. Грає оркестр українських народних інструментів.- Л.: Ред. видавн. відділ „Вежа”, 2005. – 258с.
52. Кучерук В.Ф. Грає оркестр українських народних інструментів.-Л.: Ред. видавн. відділ „Вежа”, 2005. – 258с.
- 53.Кучерук В.Ф., Кучерук Н. П., Олексюк О.М. Оркестровий клас: навч. посіб. для вищих навч. закл. – Луцьк: Волин.нац.ун-т ім. Лесі Українки, 2010. – 240 с.
54. Кучерук Н.П., Сточанська М.П. Інструментальні ансамблі для ладкової кобзи у супроводі бандури, ансамблю бандуристів. – Л.: Ред. видавн. відділ „Вежа”, 2005. – 140с.
50. Лапченко В. Методика початкового навчання гри в оркестрі народних інструментів.– К.: Музич. Україна, 1985.
51. Лагутин А. Методические записки по вопросам музыкального образования. Вып. 3. – М.: Музыка, 1991. – 239 с.
52. Лобко В. Українські народні пісні в обробці для вокального ансамблю у супроводі бандур.К.: Муз. Україна, 1975.—76 с.
53. Лобко В. Зацвіли волошки сині. Жіночі вокальні ансамблі для бандур.– К.: Муз. Україна, 1976. — 64 с.
54. Лобко В. Українські народні пісні для ансамблів співаків-бандуристів К.: Муз. Україна, 1989. — 120 с.
55. Менкуш Г. Бандура моя, мальованая. – К.: Задруга, 2000. – 46с.
56. Олексюк О. Методика викладання гри на народних інструментах. К., 2004. – 125 с.
57. Омельченко А. Твори для ансамблю бандуристів. – К.: Муз. Україна, 1971. — 50 с.
58. Поляков В. О мастерстве ансамблиста. – Л., 1986.–С. 134-144.
59. Прокопенко Н. Устройство, хранение и ремонт народных инструментов. М.: Музыка, 1977.–102 с.
60. Прошко Н. Методические рекомендации для оркестров и ансамблей народных инструментов. – Минск, 1972.-321с.
61. Розанов В. И Инструментоведение.– М.: Совет. композитор, 1981.– 130 с.
62. Ружин З. Україна є, Україна буде: Вокальні твори українських композиторів у супроводі бандури. – К., 2004. – С.49-163.
63. Сточанська М. Вокальні ансамблі у супроводі бандур. – Луцьк: Вежа, 2005. – 275 с.
64. Сточанська М. Бандура і гра в ансамблі. – Луцьк, 1997.– 130 с.
65. Сточанська М. Вокальні ансамблі у супроводі бандур. Перекладення, аранжування, обробка. – Л.: Ред. видавн. відділ „Вежа”, 2005. – 272с.
66. Сточанська М. П. Земле, моя земле, я люблю тебе (ансамбль бандуристів): Навч.-

67. репертуарний посіб.– Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2009. – 264 с., іл.
68. Сточанська М. П. Лесі Українці: зб. ансамблевих партитур (перекладення, аранжування, обробка) творів з репертуару тріо бандуристок «Дивоструни» / Мирослава Петрівна Сточанська. – Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. – 132 с.
69. Сточанська М. П. Пахнуть роси тишею: зб. ансамблевих партитур (аранжування, обробка) творів з репертуару тріо бандуристок «Дивоструни» / Мирослава Петрівна Сточанська. – Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. – 158 с.
70. Сточанська М. П. З Різдвом Христовим віншуємо щиро: зб. ансамблевих партитур (обробка) творів з репертуару тріо бандуристок «Дивоструни» / Мирослава Петрівна Сточанська. – Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. – 100 с.
71. Терлецький М. Методика роботи з духовим оркестром. - Навч. посібник.–Рівне: Перспектива, 2000.–156 с.
72. Харитонов Б. Деякі питання інструментально-ансамблевого виконавства // Українське музикознавство. - К, 1972. –Вип.7. – С. 217– 233 с..
73. Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. – Харків, 930.– 280 с.
74. Черкаський Л. Українські народні музичні інструменти. – К.: Мистецтво, 1990.– 15с.
75. Шевченко М. Методика роботи з ансамблем бандуристів. – Івано- Франківськ: Плай, 2003.–56 с.
76. Шиманський П.Й. Грає інструментальний ансамбль «Експромт»: навч. посіб. для студ мистецьких навч. закл. III-IV рівнів акредитації: у 2 ч. Ч I/ Петро Йосипович Шиманський. – Луцьк: – Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, 2013. – 142 с.
77. Шиманський П.Й. Грає інструментальний ансамбль «Експромт»: навч. посіб. для студ. мистецьких навч. закл. III-IV рівнів акредитації: у 2 ч. Ч II / Петро Йосипович Шиманський, Віктор Анатолійович Тиможинський, Аделіна Геліївна Єфименко. – Луцьк: – Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, 2013. – 134 с.
78. Юцевич Ю. Словник музичних термінів. – К. : Муз.Україна, 1977.– 206с.